

Warszawa, dnia 26 marca 2026 r.

KOMISJA PRAWA AUTORSKIEGO

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

ul. Krakowskie Przedmieście 15/17

00-071 Warszawa

Sygn. akt: DPAIF-WA.554.2.2023

DECYZJA

Zespołu Orzekającego Komisji Prawa Autorskiego

Zespół Orzekający Komisji Prawa Autorskiego w składzie:

Przewodniczący: Stanisław Dąbek

Arbitrzy:

1. Wojciech Dziomdziora
2. Aleksandra Burba

przy udziale wnioskodawców:

1. Związku Artystów Scen Polskich ZASP – Stowarzyszenie z siedzibą w Warszawie,
2. Związku Artystów Wykonawców STOART z siedzibą w Warszawie,
3. Stowarzyszenia Artystów Wykonawców SAWP z siedzibą w Warszawie,

oraz uczestników postępowania:

1. Stowarzyszenia Filmowców Polskich (SFP) z siedzibą w Warszawie,
2. Stowarzyszenia Autorów ZAiKS z siedzibą w Warszawie,
3. Polskiego Stowarzyszenia Nowe Kina z siedzibą w Warszawie,
4. Stowarzyszenia Kin Studyjnych z siedzibą w Zielonej Górze,
5. Stowarzyszenia „Kina Polskie” z siedzibą w Warszawie,
6. Stowarzyszenia Dystrybutorów Filmowych z siedzibą w Warszawie,

po rozpoznaniu na posiedzeniach w dniach: 12.09.2024, 28.10.2024, 25.11.2024, 16.12.2024, 20.01.2025, 10.02.2025, 30.05.2025, 16.09.2025, 29.09.2025 r., 24.11.2025 r., 19.02.2026 r., 12.03.2026 r., 19.03.2026 r., 26.03.2026 r. w Warszawie sprawy z wniosków o zatwierdzenie wspólnej tabeli wynagrodzeń z tytułu wyświetlania utworów audiowizualnych w kinach, o jakich mowa w art. 70 ust. 2¹ pkt 1 ustawy z dnia 4.02.1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 24 z późn. zm., dalej „pr. aut”), działając na podstawie

art. 80 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 w zw. z art. 76 ust. 3 ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1665.; dalej: „u.z.z.”) oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1691; dalej „kpa”) w związku z art. 64 ust. 2 u.z.z.

orzeka:

- I. odmawia zawieszenia postępowania wnioskowanego przez uczestnika Polskie Stowarzyszenie Nowe Kina w piśmie z dnia 31.01.2025 r.
- II. zatwierdza wspólną tabelę wynagrodzeń z tytułu wyświetlania utworów audiowizualnych w kinach o jakich mowa w art. 70 ust. 2¹ pkt 1 pr. aut. obejmującą wynagrodzenia należne artystom wykonawcom, dokonując zmian w treści tabel objętych wnioskami stron w ten sposób, że nadaje jej następujące brzmienie:

**„WSPÓLNA TABELA WYNAGRODZEŃ
ARTYSTÓW WYKONAWCÓW Z TYTUŁU WYŚWIETLANIA UTWORÓW
AUDIOWIZUALNYCH W KINACH**

za korzystanie z przedmiotów praw pokrewnych w postaci artystycznych wykonań na polu eksploatacji wyświetlanie w zakresie wynagrodzenia z tytułu wyświetlania utworów audiowizualnych w kinach

1. PRZEDMIOT TABELI

1. Niniejsza Tabela określa stawki wynagrodzeń należnych artystom wykonawcom, których artystyczne wykonania zostały utrwalone w utworach audiowizualnych (dalej „**Artyści Wykonawcy**”), z tytułu korzystania z przedmiotów praw pokrewnych w postaci artystycznych wykonań na polu eksploatacji wyświetlanie w zakresie wynagrodzenia z tytułu wyświetlania utworów audiowizualnych w kinach, o którym to wynagrodzeniu mowa w art. 70 ust. 2¹ pkt 1 z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 24 z późn. zm., dalej „pr. aut”).

2. STAWKA WYNAGRODZENIA

1. Łączna stawka wynagrodzenia należnego wszystkim uprawnionym reprezentowanym przez Wnioskodawców wynosi **0,44 %** (słownie: zero i czterdzieści cztery setne procenta) **Wpływów**.
2. Przez **Wpływy** rozumie się wpływy brutto (z wyłączeniem podatku VAT) uzyskiwane przez podmiot prowadzący kino w związku z wyświetlaniem utworów audiowizualnych w danym okresie rozliczeniowym, tj.:
 1. **wpływy ze wstępu na seanse filmowe**, obejmujące wszelkie wpływy ze sprzedaży biletów i innych form wstępu na seanse filmowe, w tym w szczególności z voucher’ów, kodów, kuponów, karnetów, zaproszeń, programów abonamentowych i innych znaków legitymacyjnych, a także wpływy z dopłat związanych z formą korzystania z seansu filmowego, jak w szczególności wpływy z opłat za okulary 3D lub za miejsca o podwyższonym komforcie,

2. **wpływy z reklam kinowych**, obejmujące wpływy z usług reklamowych *on screen*.
3. W przypadku wyświetlania utworu audiowizualnego bez uzyskania przez korzystającego Wpływów przyjmuje się, iż podstawa do obliczenia wynagrodzenia (Wpływy) dla wnioskodawców wynosi średnią arytmetyczną cen biletów na seanse filmowe sprzedanych w miesiącu poprzedzającym wyświetlenie utworu audiowizualnego.

3. PODZIAŁ WYNAGRODZENIA

Zatwierdzona stawka łączna określona w pkt 2.1 – 2.3 podlega podziałowi pomiędzy poszczególne kategorie uprawnionych i reprezentujące je organizacje Wnioskodawców w następujący sposób:

- a) ZASP (reprezentujący aktorów): **50 % Wpływów**.
- b) STOART (reprezentujący muzyków/wykonawców): **25 % Wpływów**.
- c) SAWP (reprezentujący muzyków/wykonawców): **25 % Wpływów**.

4. ULGI

Wobec podmiotów prowadzących działalność kulturalną, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 87 z późn. zm.), korzystających z utworów audiowizualnych w sposób opisany niniejszą Tabelą, to jest przez ich wyświetlanie w zakresie prowadzonej przez nie działalności statutowej, jeśli to korzystanie nie łączy się z osiągnięciem bezpośrednich lub pośrednich korzyści majątkowych, przyjmuje się, iż podstawa do obliczenia wynagrodzenia (Wpływy) dla Wnioskodawców obliczonego zgodnie z pkt 2 wynosi 8,5 zł (słownie: osiem złotych pięćdziesiąt groszy) za każdego uczestnika seansu filmowego.

5. PODATEK VAT

Do wynagrodzenia określonego niniejszą tabelą należy doliczyć podatek od towarów i usług (VAT) według stawki obowiązującej w dacie powstania obowiązku podatkowego.

6. WALORYZACJA

Stawki określone w tabeli podlegają waloryzacji na zasadach określonych w art. 80 ust. 5 u.z.z.”

III. w pozostałym zakresie wnioski o zatwierdzenie tabel oddala.

UZASADNIENIE

I. Wnioski o zatwierdzenie tabel

Postępowanie w niniejszej sprawie zostało zainicjowane wnioskami organizacji zbiorowego zarządzania prawami pokrewnymi do artystycznych wykonawców złożonymi w marcu 2023 r.:

Pismem z dnia 31.03.2023 r. trzy organizacje zbiorowego zarządzania (dalej także jako „OZZ”) reprezentujące artystów wykonawców – Związek Artystów Wykonawców STOART (dalej „STOART”) Związek Artystów Scen Polskich ZASP oraz – Stowarzyszenie (dalej „ZASP”) oraz Stowarzyszenie Artystów Wykonawców SAWP (dalej „SAWP”) – złożyły do Komisji Prawa Autorskiego wniosek o zatwierdzenie wspólnej tabeli wynagrodzeń obejmującej prawa

pokrewne reprezentowanych przez siebie artystów wykonawców z tytułu wyświetlania utworów audiowizualnych w kinach (dalej jako **Wspólny wniosek**). Wnioskodawcy wnieśli o zatwierdzenie tabeli w następującym brzmieniu:

„Tabela wynagrodzeń artystów wykonawców z tytułu wyświetlania utworów audiowizualnych w kinach:

I. Niniejsza tabela obejmuje wynagrodzenie z tytułu wyświetlania utworów audiowizualnych w kinach należne reprezentowanym przez Wnioskodawców artystom wykonawcom uczestniczącym w wyświetlanych utworach audiowizualnych, o jakim mowa w art. 70 ust. 2¹ pkt 1) u.p.a.p.p.

*II. Łączne wynagrodzenie dla Wnioskodawców wynosi **2% wszystkich wpływów brutto** - bez żadnych potrąceń (z wyłączeniem podatku VAT) - otrzymywanych przez korzystającego w związku z wyświetlaniem utworów audiowizualnych w danym okresie rozliczeniowym, tj. **wszystkich wpływów brutto ze sprzedaży biletów wstępu lub innych wpływów uzyskanych za wstęp** (w tym wpływów ze sprzedaży biletów indywidualnych, biletów grupowych, biletów na projekcje specjalne w czasie których dochodzi do wyświetlania utworów audiowizualnych, wpływów ze sprzedaży „Kuponów „Voucherów” „Kodów” „Bonów „Karnetów „Zaproszeń” „programów abonamentowych” i innych znaków legitymacyjnych, wpływów z dopłat za okulary 3D i z dopłat do miejsca o podwyższonym komfortie) **oraz wszystkich innych wpływów brutto ze świadczenia usług w związku z wyświetlaniem, w tym usług reklamowych „on screen” – zwanych dalej łącznie Wpływami.***

III. Zapłata wynagrodzenia, o którym mowa w pkt II Tabeli jest dokonywana następująco:

*1. Równowartość 1% Wpływów dla **Związku Artystów Scen Polskich ZASP - Stowarzyszenia** uiszczana jest na rachunek bankowy Związku Artystów Scen Polskich ZASP - Stowarzyszenia; powyższe wynagrodzenie obejmuje należność na rzecz wszystkich artystów wykonawców aktorów uprawnionych do wynagrodzenia, o jakim mowa w art. 70 ust. 2¹ pkt 1) u.p.a.p.p..*

*2. Równowartość 0,7% Wpływów dla **Związku Artystów Wykonawców STOART** uiszczana jest na rachunek bankowy Związku Artystów Wykonawców STOART, powyższe wynagrodzenie obejmuje należność na rzecz artystów wykonawców utworów muzycznych i słowno-muzycznych reprezentowanych przez STOART*

*3. Równowartość 0,3 % Wpływów dla **Stowarzyszenia Artystów Wykonawców SAWP** uiszczana jest na rachunek bankowy Stowarzyszenia Artystów Wykonawców SAWP; powyższe wynagrodzenie obejmuje należność na rzecz artystów wykonawców utworów muzycznych i słowno-muzycznych reprezentowanych przez SAWP.*

*IV. W przypadku wyświetlania utworu audiowizualnego bez uzyskiwania przez korzystającego Wpływów przyjmuje się, iż podstawa do obliczenia wynagrodzenia (Wpływy) dla Wnioskodawców, obliczonego zgodnie z pkt III wynosi **10 zł (słownie: dziesięć złotych zero groszy)** za każdego uczestnika seansu filmowego.*

V. Niższa stawka, o której mowa w art. 77 ust. 2 u.z.z.p.a.p.p.

Wobec podmiotów prowadzących działalność kulturalną, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu/prowadzeniu działalności kulturalnej; korzystających z utworów audiowizualnych w sposób opisany niniejszą Tabelą, w zakresie prowadzonej przez nie działalności statutowej, jeżeli to korzystanie nie łączy się z osiągnięciem bezpośrednich lub pośrednich korzyści majątkowych, przyjmuje się, iż podstawa do obliczenia wynagrodzenia (Wpływy) dla Wnioskodawców obliczonego zgodnie z pkt III wynosi 8,5 zł (słownie: osiem złotych pięćdziesiąt groszy) za każdego uczestnika seansu filmowego.

VI. Postanowienia różne

1. Do wynagrodzenia określonego niniejszą tabelą należy doliczyć podatek od towarów / usług (VAT) według obowiązującej stawki

2. Podstawy wynagrodzenia, o których mowa w pkt IV i V podlegają waloryzacji w okresach rocznych, według średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanego przez Prezesa GUS za ostatni rok."

31.03.2023 r. STOART złożył pismo stanowiące „Uzupełnienie wniosku o zatwierdzenie wspólnej tabeli wynagrodzeń artystów wykonawców z tytułu wyświetlania utworów audiowizualnych w kinach”. 31.03.2023 r. ZASP złożył „Pismo wnioskodawcy”. Pisma te stanowiły w swej istocie uzasadnienia wspólnego wniosku z 31.03.2023 r. przez każdą z OZZ Wnioskodawców w zakresie swojej reprezentacji co do wnioskowanej stawki wynagrodzenia. Podobnie 31.03.2023 r. również SAWP złożył do Komisji Prawa Autorskiego „Uzasadnienie wysokości stawki SAWP 0.3%”.

Organizacje Wnioskodawców wnosili w ww. pismach o zaliczenie na poczet opłaty od Wspólnego wniosku uprzednio wniesionej opłaty. Pismem z 18.07.2023 r. zostały wezwane przez Przewodniczącego Komisji Prawa Autorskiego o uzupełnienie brakującej opłaty od wniosku w sprawie sygn. DPAiF-WA.554.2.2023, w częściach równych, a uprzednio o usunięcie innych braków formalnych.

Przed wyznaczeniem składu Zespołu Orzekającego Komisji Prawa Autorskiego do akt sprawy DPAiF-WA.554.2.2023 wpłynęło kierowane do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (dalej także jako „MKiDN”) pismo z 28.07.2023 r. od Stowarzyszenia Kina Polskie z siedzibą w Warszawie, Polskiego Stowarzyszenia Nowe Kina z siedzibą w Warszawie oraz Stowarzyszenia Kin Studyjnych z siedzibą w Warszawie, przesłane m.in. do wiadomości Przewodniczącego Komisji Prawa Autorskiego, zbierające wątpliwości nadawców co do dopuszczalności rozpatrywania przez Komisję wspólnego wniosku OZZ reprezentujących artystów wykonawców. Przewodniczący Komisji Prawa Autorskiego pismem z dnia 11.08.2023 r. udzielił odpowiedzi ww. stowarzyszeniom, wyjaśniając, że nie zajmuje się działalnością orzeczniczą, a ocena merytoryczna złożonych wniosków, jak i argumentów podniesionych w ww. piśmie, jest domeną arbitrów rozpatrujących dany wniosek.

II. Postępowanie w składzie zespołu orzekającego złożonego z arbitrów Komisji Prawa Autorskiego IX (dziewiątej) kadencji

Przewodniczący Komisji Prawa Autorskiego IX kadencji zarządzeniem z dnia 9.08.2023 r. na podstawie art. 75 ust. 2 u.z.z. wyznaczył do zespołu orzekającego Komisji Prawa Autorskiego arbiter Aleksandrę Burbę – spośród arbitrów przedstawionych przez podmioty, o których mowa w art. 66 ust. 2 pkt. 1) i 2) u.z.z. oraz arbiter Sybillę Stanisławską-Kloc - spośród arbitrów przedstawionych przez podmioty, o których mowa w art. 66 ust. 2 pkt. 3) i 4) u.z.z. i przekazał Zespołowi Orzekającemu rozpoznanie wniosku w sprawie DPAiF-WA.554.2.2023, po jego ukonstytuowaniu się.

14.08.2023 r. odbyło się pierwsze posiedzenie arbitrów wyznaczonych do zespołu orzekającego Komisji Prawa Autorskiego w sprawie ze wspólnego wniosku DPAiF.554.2.2023, podczas którego ukonstytuował się wskutek wyboru przewodniczącego Zespół Orzekający w składzie – dr Aleksandra Burba – arbiter, dr Sybilla Stanisławska-Kloc – arbiter, dr Rafał Sarbiński – przewodniczący.

W postanowieniu Zespołu Orzekającego z dnia 29.11.2023 r. zwrócił się on o udzielenie potrzebnych do oceny sprawy informacji do MKiDN oraz wskazał nowy termin załatwienia sprawy do 30.04.2024 r.

5.12.2023 r. Przewodniczący ZO KPA wydał zarządzenie o publikacji ogłoszenia o wszczęciu postępowania z Wspólnego wniosku, o czym ogłoszono w BIP na stronie podmiotowej MKiDN oraz w dwóch dziennikach ogólnopolskich, zgodnie z art. 78 ust. 3 u.z.z. Ogłoszenia zostały zamieszczone w BIP na stronie podmiotowej MKiDN w dniu 13.12.2023 r. oraz w dziennikach „Rzeczpospolita” i „Dziennik Gazeta Prawna” w dniu 19.12.2023 r.

Wskutek ww. ogłoszeń wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu w sprawie ze Wspólnego wniosku złożyły:

- 1) Stowarzyszenie Autorów ZAiKS z siedzibą w Warszawie, w dniu 28.12.2023 r.,
- 2) Stowarzyszenie Filmowców Polskich z siedzibą w Warszawie, w dniu 29.12.2023 r.,
- 3) Polskie Stowarzyszenie Nowe Kina z siedzibą w Warszawie, w dniu 9.01.2024 r.,
- 4) Stowarzyszenie Kina Polskie z siedzibą w Warszawie, w dniu 12.01.2024 r.,
- 5) Stowarzyszenie Kin Studyjnych z siedzibą w Warszawie, w dniu 16.01. 2024 r.,
- 6) Stowarzyszenie Dystrybutorów Filmowych z siedzibą w Warszawie, w dniu 18.01.2024 r.,

Zespół Orzekający dopuścił postanowieniem z dnia 11.03.2024 r. do udziału w postępowaniu ze Wspólnego wniosku wszystkie ww. w pkt. 1) – 6 podmioty, a także wskazał nowy termin załatwienia sprawy – do dnia 15.05.2024 r.

W dniu 16.05.2024 r. wpłynęło do Komisji Prawa Autorskiego pismo Stowarzyszenia Kina Polskie, informujące, że wobec zawieszenia postępowania z mocy ustawy Stowarzyszenie zajmie pisemne stanowisko w sprawie po wyznaczeniu nowego składu orzekającego KPA i po podjęciu postępowania w sprawie. W dniu 21.05.2024 r. wpłynęło do Komisji Prawa Autorskiego analogiczne pismo od Polskiego Stowarzyszenia Nowe Kina, a w dniu 23.05.2024 r. – od Stowarzyszenia Kin Studyjnych.

III. Wznowienie postępowania w nowym składzie zespołu orzekającego złożonego z arbitrów Komisji Prawa Autorskiego X (dziesiątej) kadencji i stanowiska stron

Na podstawie art. 67 ust. 1 u.z.z. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego powołał w dniu 3.09.2024 r. arbitrów Komisji Prawa Autorskiego X kadencji.

Zarządzeniem z dnia 6.09.2024 r. Przewodniczący Komisji Prawa Autorskiego wyznaczył do zespołu orzekającego w sprawie Wspólnego wniosku arbiter Aleksandrę Burbę – spośród arbitrów przedstawionych przez podmioty, o których mowa w art. 66 ust. 2 pkt. 1) i 2) u.z.z. oraz arbitra Wojciecha Dziomdziorę - spośród arbitrów przedstawionych przez podmioty, o których mowa w art. 66 ust. 2 pkt. 3) i 4) u.z.z. i przekazał zespołowi orzekającemu, po jego ukonstytuowaniu się, rozpoznanie wniosku w sprawie DPAiF-WA.554.2.2023.

12.09.2024 r. Zespół Orzekający powołał jako przewodniczącego zespołu orzekającego Stanisława Dąbka.

Na posiedzeniu 28.10.2024 r. podjęto czynności aktualizujące, wezwano strony do przedstawienia stanowisk i wystosowano pismo do MKiDN z wnioskiem o udzielenie informacji:

- w zakresie, o którym mowa w postanowieniu Zespołu Orzekającego Komisji Prawa Autorskiego z dnia 29.11.2023 r.
- w zakresie prawomocności wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (dalej także jako „WSA”) w Warszawie z dnia 21.06.2024 r., sygn. akt VII SA/Wa 84/24, oraz czynności podjętych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego po jego doręczeniu wraz z uzasadnieniem, a w szczególności o udzielenie informacji, czy Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego prowadzi postępowanie administracyjne, po uchyleniu decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6.11.2023 r. nr DWIM- WA.555.2019.MA.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego w pismach z dnia 17.12.2024 r. i 22.01.2025 r. potwierdził fakt uchylenia przez WSA decyzji umarzającej w ww. sprawie równoległej dotyczącej wspólnej tabeli wynagrodzeń twórców z tytułu wyświetlania utworów audiowizualnych w kinach. Minister potwierdził, że wszyscy Wnioskodawcy posiadają ostateczne zezwolenia na zbiorowe zarządzanie na polu eksploatacji „wyświetlanie” w odniesieniu do praw pokrewnych do artystycznych wykonawców.

Odnosnie do postępowania z wniosku Stowarzyszenia Autorów ZAiKS i Stowarzyszenia Filmowców Polskich (SFP) z dnia 6.06.2019 r. o zatwierdzenie wspólnej tabeli wynagrodzeń z tytułu wyświetlania utworów audiowizualnych w kinach, Minister wyjaśnił, że WSA w Warszawie w wyroku z 4.08.2022 r. uchylił decyzję MKiDN z dnia 30.03.2022 r. nr DWIM WA.555.5.2019.ZD uchylającą decyzję ZO KPA z dnia 30.11.2020 r. nr 1/11/2020 (DWIM WA.555.5.2019.MS) i umarzającą postępowanie I instancji. Następnie Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego wydał decyzję z dnia 6.11.2023 r. ponownie uchylającą decyzję ZO KPA z dnia 30.11.2020 r. nr 1/11/2020 (DWIM-WA.555.5.2019.MS) i umarzającą postępowanie I instancji. Od tej decyzji SFP i SAWP wniosły skargi do WSA. Wyrokiem z 21.06.2024 r. (sygn. akt VII SA/WA 84/24) WSA uchylił zaskarżoną decyzję. Polskie Stowarzyszenie Nowe Kina wniosło skargę kasacyjną z 20.08.2024 r. do Naczelnego Sądu Administracyjnego (dalej także jako „NSA”). MKiDN pismem z 11.09.2024 r. udzielił odpowiedzi na tę skargę.

Minister poinformował również, że decyzja ZO KPA nr 2/11/2020 (DWIM-WA.555.5.2019.MS) z dnia 30.11.2020 r., wydana w sprawie z wniosku Związku Artystów Wykonawców STOART i Związku Artystów Scen Polskich ZASP z dnia 18.06.2019 r. o zatwierdzenie wspólnej tabeli wynagrodzeń z tytułu wyświetlania utworów audiowizualnych w kinach, odmawiająca zatwierdzenia tej tabeli, oraz decyzja ZO KPA nr 3/11/2020 (DWIM-WA.555.5.2019.MS) z dnia 30.11.2020 r., wydana w sprawie z wniosku Stowarzyszenia Artystów Wykonawców SAWP z dnia 26.06.2019 r. o zatwierdzenie tabeli wynagrodzeń artystów wykonawców reprezentowanych przez SAWP z tytułu wyświetlania utworów audiowizualnych w kinach, odmawiająca zatwierdzenia tej tabeli, są ostateczne i prawomocne.

W odpowiedzi na wezwanie z dn. 28.10.2024 r. złożono następujące stanowiska podmiotów:

1. Stowarzyszenie Autorów ZAiKS w piśmie z 5.12.2024 r. przedstawiło stanowisko, w którym odniosło się do wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 21.06.2024 r. (sygn. akt VII SA/Wa 84/24). Wnioskodawca wskazał, że art. 47 ust. 2 u.z.z. dopuszcza prowadzenie postępowania o zatwierdzenie tabeli wynagrodzeń organizacji zbiorowego zarządzania zarządzających prawami pokrewnymi, w sytuacji braku jednego, wspólnego wniosku z organizacjami zarządzającymi prawami autorskimi, a ww. wyrok to potwierdził. ZAiKS podkreślił, że

jakkolwiek możliwe jest proceduralne rozdzielanie tabel dla twórców i artystów wykonawców, to stawki w nich zawarte muszą pozostawać we właściwej proporcji (korelacji). Stowarzyszenie wskazało również na konieczność uwzględnienia przesłanek ustawowych – kryteriów mających zastosowanie przy ustalaniu wynagrodzenia.

2. SFP w piśmie z 6.12.2024 r. przedstawił stanowisko krytyczne wobec skali żądań organizacji reprezentujących artystów wykonawców. SFP podniosło, że wniosek o zatwierdzenie stawek dla wykonawców na łącznym poziomie ok. 2% jest rażąco wygórowany w zestawieniu ze stawkami dla twórców (ok. 2,1% - 2,2%). Uczestnik argumentował, że wkład twórczy w dzieło audiowizualne ma charakter pierwotny i dominujący, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w dysproporcji stawek. Ponadto SFP wskazało, że sytuacja prawna wykonawców jest odmienna, gdyż otrzymują oni wynagrodzenia od producentów, podczas gdy twórcy są systemowo uzależnieni od tantiem. SFP wskazało także na brak przedłożenia do akt sprawy kopii jakichkolwiek umów zawartych przez Wnioskodawców z podmiotami prowadzącymi kina, które wskazywałyby na akceptację proponowanej przez Wnioskodawców łącznej stawki. W ocenie SFP w celu ustalenia właściwych proporcji wysokości stawek za prawa twórców do wysokości stawek za prawa artystów wykonawców można odwołać się do prawomocnie zatwierdzonej i stosowanej na rynku tabeli stawek wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzanie z wniosku SFP, ZAIKS, ZASP, STOART oraz SAWP, dostępnej na stronie BIP Ministra Kultury.
3. SAWP w piśmie z dnia 10.12.2024 r. podtrzymało w całości stanowisko w sprawie zawarte w dotychczasowych wystąpieniach w sprawie, jak i we Wspólnym wniosku, informując, że nie uległo ono zmianie w jakimkolwiek zakresie.
4. Związek Artystów Scen Polskich ZASP – Stowarzyszenie w piśmie z dnia 6.12.2024 r., odnosząc się do aktualnego stanu sprawy, podtrzymało w całości stanowisko ZASP przedstawione w dotychczasowych pismach w sprawie, w tym zawarte we Wspólnym wniosku.
5. STOART w piśmie z dnia 6.12.2024 r. podtrzymał w całości stanowisko zawarte we Wspólnym wniosku oraz w późniejszych pismach procesowych.
6. Polskie Stowarzyszenie Nowe Kina (PSNK) w pismach z dnia 11.12.2024 r. i 31.01.2025 r.) domagało się odmowy zatwierdzenia w całości wspólnej tabeli z uwagi na niespełnienie wymogu z art. 76 ust. 3 u.z.z. (brak wspólnego wniosku wszystkich organizacji), ewentualnie domagało się zawieszenia postępowania do czasu orzeczenia przez WSA w sprawie o sygn. akt VII SA/Wa 84/24, wniosło także o przeprowadzenie rozprawy. PSNK zgłosiło, iż bazą doliczeń powinna być zawsze wyłącznie kwota wygenerowana za bilet kasowy kina (net box office), bez uwzględnienia wpływów barowych i reklamowych, niemających bezpośredniego związku z wyświetlaniem filmu. Z ostrożności uczestnik wskazał na maksymalną akceptowalną dla niego wartość wynagrodzeń po stronie praw pokrewnych jako 0,4% wpływów ze sprzedaży biletów (0,2 % dla ZASP i 0,2% łącznie dla SAWP i STOART), przedstawiając jako wnioskowany dowód w sprawie zaktualizowany w grudniu 2024 r. Raport Ernst & Young („Opłaty na rzecz OZZ ponoszone przez kina w wybranych krajach Europy”), obrazujący proporcje wynagrodzeń w innych krajach Europy. Uczestnik wskazał przy tym na ważną, lecz mniejszą rolę w utworze audiowizualnym praw artystów wykonawców muzyki niż praw artystów wykonawców – aktorów, czym uzasadnił ww. podział proponowanej stawki, zaznaczając, że wynagrodzenia od kin dla artystów wykonawców muzyki są w innych krajach zupełnie wyjątkowe.

7. Stowarzyszenie Kin Studyjnych w piśmie z 23.12.2024 r. przedstawiło rozbudowane stanowisko, w którym podniosło zarówno zarzuty formalne, jak i merytoryczne. Uczestnik wskazał, że wyrok WSA sygn. akt. VII SA/Wa 84/24 jest nieprawomocny, a toczące się postępowanie kasacyjne przed NSA ma prejudycjalne znaczenie dla sprawy zatwierdzenia tabel ze Wspólnego wniosku. Merytorycznie Stowarzyszenie podniosło, że sytuacja ekonomiczna kin studyjnych jest trudna, a żądania OZZ są nieadekwatne do realiów rynkowych. Uczestnik zakwestionował również praktyki OZZ polegające na wywieraniu presji na kina w celu zawierania umów na stawkach tymczasowych. Ponadto uczestnik wniósł o: 1) przeprowadzenie rozprawy, 2) dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadków w celu wyjaśnienia trybu zawierania umów z OZZ, w tym ewentualnych nacisków OZZ, 3) zobowiązanie Wnioskodawców do przedłożenia regulaminów repartycji, w szczególności części dotyczącej wynagrodzeń pobieranych z tytułu wyświetlania filmów w kinach; 4) Zobowiązania Wnioskodawców do przedłożenia zestawienia wpływów pobranych od kin w latach 2015–2024, z podziałem na poszczególne lata, 5) zawieszenie postępowania do czasu rozpatrzenia przed NSA skargi kasacyjnej od wyroku WSA w Warszawie z dnia 21.06.2024 r. (sygn. akt VII SA/Wa 84/24). Uczestnik odniósł się w swoim stanowisku szeroko do postulowanej przezeń wykładni art. 76 ust. 3 u.z.z. oraz zawarł propozycje praktyczne dotyczące sposobu sformułowania zniżki z art. 77 ust. 2 u.z.z. W przypadku procedowania merytorycznego Wspólnego wniosku, uczestnik wskazał, że maksymalna wspólna stawka artystów wykonawców dla uczestnika akceptowalna powinna wynosić 0.4%, z czego 0,2% łącznie dla artystów wykonawców w sferze muzycznej (SAWP i STOART) i 0,2% dla artystów wykonawców – aktorów (ZASP).
8. Stowarzyszenie „Kina Polskie” w piśmie z 11.12.2024 r. wniosło o nierozpatrywanie Wspólnego wniosku jako sprzecznego z art. 76 ust. 3 u.z.z. wobec braku jednego wspólnego wniosku wszystkich organizacji zbiorowego zarządzania, zarówno reprezentujących twórców, jak i artystów wykonawców. Podobnie jak Stowarzyszenie Kin Studyjnych oraz PSNK uczestnik wskazał, że w przypadku merytorycznego procedowania przez Komisję Wspólnego wniosku maksymalna wspólna stawka artystów wykonawców dla uczestnika akceptowalna powinna wynosić 0.4%, z czego 0,2% łącznie dla artystów wykonawców w sferze muzycznej (SAWP i STOART) i 0,2% dla artystów wykonawców – aktorów (ZASP).
9. Stowarzyszenie Dystrybutorów Filmowych w piśmie z dnia 11.12.2024 r. wniosło o odmowę zatwierdzenia tabel wynagrodzeń zgłoszonych przez Wnioskodawców w całości oraz wskazało na: 1) ustawowe kryteria rozstrzygania przez Komisję Prawa Autorskiego o zatwierdzeniu lub odmowie zatwierdzenia tabel (art. 80 ust. 2 pkt. 1) – 3) u.z.z., art. 44 ust. 1 i 2 u.z.z.,) 2) zbyt wysokie proponowane przez Wnioskodawców stawki w stosunku do kryterium ogólnego obciążenia podmiotów korzystających z utworów, 3) niebycie przez dystrybutorów filmowych, czyli podmioty dostarczające kopie filmów do kin, podmiotami korzystającymi z utworu audiowizualnego na polu eksploatacji wyświetlanie w kinach oraz konieczność uwzględnienia realiów gospodarczych przy ustalaniu obciążeń.

W dniu 16.12.2024 r. Zespół wydał postanowienie, w którym zawiadomił strony oraz podmioty działające na prawach strony, że rozpatrywanej sprawy nie można załatwić w terminach wskazanych w art. 35 k.p.a., z uwagi na jej skomplikowany charakter, wielość stron i podmiotów na prawach strony, konieczność umożliwienia stronom i podmiotom na prawach

strony zajęcia stanowisk i przedstawienia dowodów oraz ich analizę. Zespół wskazał nowy termin załatwienia sprawy — do dnia 28.02.2025 r.

IV. Postępowanie dowodowe

Mając na uwadze kryteria określone w art. 44 ust. 2 u.z.z., ogólne obciążenie podmiotów korzystających z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych na rzecz OZZ z tytułu korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych na danym polu eksploatacji oraz uzasadniony interes społeczny, Zespół 10.02.2025 r. wydał postanowienie, w którym wezwał Wnioskodawców SAWP, ZASP i STOART do przedłożenia obowiązujących umów o korzystanie z tytułu artystycznych wykonania na polu „wyświetlanie” oraz wskazał nowy termin załatwienia sprawy do 30.04.2025 r.

W odpowiedzi na ww. wezwanie:

1. SAWP w piśmie z 24.03.2025 r. zgłosił całkowity brak zawieranych porozumień bieżących z powodów oporu branży, zaznaczając istniejące roszczenia dochodzone na drodze sądowej, gdzie wartość przedmiotu sporu ustalana jest przy zastosowaniu stawki 0,5% wszystkich wpływów użytkownika z tytułu wyświetlania, w szczególności uzyskiwanych z reklam, sprzedaży biletów i innych wpływów z tytułu podejmowania wyświetlania lub pozostających w związku z wyświetlaniem. Wnioskodawca poinformował, że stawka stosowana jest w oparciu o uchwałę zarządu SAWP (uchwałą nr 7/2011 z dnia 14.06.2011 r.) Przedstawił również wykaz wytoczonych i trwających blisko 20 spraw sądowych przeciwko głównym krajowym multipleksom, m.in. Helios, Multikino, Cinema City.
2. ZASP w piśmie z 31.03.2025 r. dostarczyło do analizy zanonimizowane wyciągi umów odwołujących się do umowy generalnej, wykazujące brak jednolitych stawek rynkowych u zrzeszenia: wynagrodzenie ryczałtowe za lata 2000-2005, widełki wynagrodzeń procentowych oscylowały między stawką 2% wpływów brutto z tytułu wyświetlania w 2001 r., 0,2% całości wpływów brutto kina (bez podatku VAT) za wstęp na polskie produkcje i filmy dubbingowane – umowy z 2008 r., następnie 0,35% wszystkich wpływów brutto, bez żadnych potrąceń (z wyłączeniem podatku VAT) uzyskiwanych przez wyświetlającego z tytułu wyświetlania utworów audiowizualnych w kinie, a ok. 2014 r. aż po najświeższe umowy dotyczące podmiotów na kontraktach ze stawką 1% wpływów brutto bez żadnych potrąceń (z wyłączeniem podatku VAT), obejmujących wszystkie wpływy ze sprzedaży biletów wstępu lub innych wpływów uzyskanych za wstęp (w tym wpływów ze sprzedaży biletów indywidualnych, biletów grupowych, biletów na projekcje specjalne, w czasie w których dochodzi do wyświetlania utworów audiowizualnych, wpływów ze sprzedaży „Kuponów”, „voucherów”, „Kodów”, „Bonów”, „Karnetów”, „zaproszeń”, „programów abonamentowych” i innych znaków legitymacyjnych, wpływów z dopłat za okulary 3D i z dopłat do miejsca o podwyższonym komforcie) oraz wpływów ze świadczenia usług reklamowych „on screen” uzyskiwanych przez Wyświetlającego z tytułu wyświetlania utworów audiowizualnych w Kinie (lata 2023-2024 r.).
3. STOART w piśmie z 1.04.2025 r. nadesłało 21 „umów generalnych”, zawartych ze średnimi podmiotami, samorządowymi placówkami i miejskimi domami kultury w latach 2017–2018. Kontrakty zakładały stawkę 0,3% kwoty uzyskanej ze sprzedaży biletów, nieraz mając profil wpłat minimalnych („nie mniej niż”) bądź ryczałtowych – STOART wskazał w swoim piśmie, że umowy odnosiły się do tabel wynagrodzeń obowiązujących w ZAW STOART w czasie ich stosowania i pozostawały w zgodności z ówczesnymi regulacjami. STOART, dokonując przeglądu systemu wynagrodzeń i

analizując sytuację rynkową, doszedł do wniosku, iż wcześniejsze stawki nie odzwierciedlają realiów rynkowych i wymagają dostosowania. W wyniku tego, w 2019 r. wprowadzono w organizacji (wewnętrznie) nowe tabele wynagrodzeń. Zmiana ta miała na celu zarówno skorygowanie wcześniejszych ustaleń, jak i dostosowanie wynagrodzeń do aktualnych warunków.

Postanowieniem ZO KPA z dnia 30.05.2025 r. wskazano nowy termin załatwienia sprawy – do 31.07.2025 r.

Pismem z dnia 31.07.2025 r. SAWP nadesłało stanowisko, w którym Wnioskodawca poszerzył analizę co do kwestii udziałów wykonawczych swych list zrzeszonych, przedstawiając zbadanie podziału repertuarowego wobec STOART. Przedstawił na tę okoliczność do akt sprawy opinię prawną, sporządzoną przez prof. dr. hab. Jana Błeszyńskiego.

Postanowieniem z 16.09.2025 r. Zespół Orzekający wskazał nowy termin załatwienia sprawy do 15.11.2025 r.

Następnie, dążąc do realizacji zasady czynnego udziału stron w postępowaniu (art. 10 § 1 k.p.a.) oraz zapewnienia im możliwości ustosunkowania się do nowych dowodów, Zespół Orzekający na posiedzeniu w dniu 29.09.2025 r. wydał postanowienie, mocą którego:

1. zarządził doręczenie odpisu pisma SAWP z 31.07.2025 r. wraz z załączoną opinią prawną wszystkim pozostałym Wnioskodawcom oraz podmiotom działającym na prawach strony;
2. zobowiązał uczestników postępowania do przedstawienia stanowisk w odniesieniu do treści pisma i opinii w terminie 21 dni od daty doręczenia postanowienia;
3. pouczył strony o treści art. 79a k.p.a., wskazując, że twierdzenia i wnioski zgłoszone po upływie wyznaczonego terminu mogą zostać pominięte przy rozstrzyganiu sprawy.

Czynność ta miała na celu zagwarantowanie kontrydiktoryjności i umożliwienie pozostałym organizacjom (w szczególności STOART, ZASP) oraz stowarzyszeniom kinowym merytorycznego odniesienia się do tez zawartych w ww. opinii prawnej.

W październiku 2025 r. Zespół Orzekający otrzymał od Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego informację, że co do Wnioskodawcy STOART MKiDN wystąpił w kwietniu do sądu o ustanowienie kuratora w związku z zawieszeniem członków zarządu STOART. Zapowiedziano, że niezwłocznie po otrzymaniu stosowanego prawomocnego postanowienia w tej sprawie zostanie ono przekazane ZO KPA do wiadomości.

Postanowieniem z 24.11.2025 r. Zespół Orzekający wskazał nowy termin załatwienia sprawy – do 31.01.2026 r.

W dniu 8.01.2026 r. Zespół Orzekający otrzymał z MKiDN postanowienie z dnia 16.12.2025 r., na mocy którego Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, w sprawie z wniosku Ministra Kultury i Dziedzictwa NXII Wydział ustanowił dla Związku Artystów Wykonawców STOART z siedzibą w Warszawie kuratora orzeczeniem sądu, do głównych zadań należy:

1. Zwołanie w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy Walnego Zebrania Delegatów, na którym zostanie rozpoznany wniosek Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 18.04.2025 r. Wniosek ten dotyczy odwołania członków Zarządu Stowarzyszenia, a w przypadku jego uwzględnienia – podjęcia czynności statutowych celem uzupełnienia składu Zarządu lub przeprowadzenia wyborów uzupełniających.

2. Podejmowanie czynności zmierzających do tego, by liczba członków Walnego Zebrania Delegatów odpowiadała postanowieniom statutu i przepisom prawa.
3. Reprezentowanie Związku Artystów Wykonawców STOART z siedzibą w Warszawie w sprawach majątkowych wymagających bieżącego załatwienia.

W celu niezwłocznego wykonania nałożonych przez Sąd obowiązków, ustanowiony kurator zwrócił się do Dyrektora Biura Zarządu ZAW STOART, o podjęcie niezbędnych działań organizacyjnych. W rezultacie wyznaczono terminy zgromadzeń mających na celu sanację organów Związku:

1. Na dzień 9.02.2026 r. zaplanowano Zebranie Wyborcze, którego celem jest uzupełnienie składu delegatów w gatunku Muzyka Rozrywkowa.
2. Na dzień 2.03.2026 r. zwołano Walne Zebranie Delegatów.

Szczegółowe informacje o zwołanych zebraniach zostały również podane do wiadomości publicznej za pośrednictwem oficjalnej strony internetowej STOART.

W dniu 19.02.2026 r. Zespół Orzekający wydał postanowienie, w którym zawiadomił strony oraz podmioty działające na prawach strony, że sprawy nie można załatwić w terminach wskazanych w art. 35 Kodeksu postępowania administracyjnego, z uwagi na konieczność zawiadomienia o zakończeniu postępowania i możliwości wypowiedzenia się zgodnie z art. 10 kpa, a także ze względu na informację o ustanowieniu kuratora w Związku Artystów Wykonawców STOART. Zespół wskazał nowy termin załatwienia sprawy do dnia 16.04.2026 r.

W dniu 11.03.2026 r. (data prezentaty) wpłynęło stanowisko ZASP. W dniu 23.03.2026 r. (data prezentaty) wpłynęło stanowisko uczestnika Stowarzyszenie Kin Studyjnych. Tego samego dnia wpłynęło stanowisko Stowarzyszenia Nowe Kina.

W toku postępowania uczestnicy – w szczególności Stowarzyszenie Kin Studyjnych – zgłosili również wnioski dowodowe i procesowe obejmujące m.in.: przeprowadzenie rozprawy, dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadków w celu wyjaśnienia trybu zawierania umów z OZZ (w tym ewentualnych nacisków ze strony organizacji), zobowiązanie Wnioskodawców do przedłożenia regulaminów repartycji w części dotyczącej wynagrodzeń pobieranych z tytułu wyświetlania filmów w kinach, a także zobowiązanie Wnioskodawców do przedłożenia zestawienia wpływów pobranych od kin w latach 2015–2024.

Zespół Orzekający postanowił oddalić powyższe wnioski w całości.

Podstawę prawną takiego rozstrzygnięcia w zakresie wniosków dowodowych stanowił art. 78 k.p.a., zgodnie z którym żądanie strony dotyczące przeprowadzenia dowodu należy uwzględnić, jeżeli przedmiotem dowodu jest okoliczność mająca znaczenie dla sprawy. Z powołanego przepisu wynika *a contrario*, że organ administracji publicznej ma obowiązek oddalić wnioski dowodowe, jeżeli zmierzają one do wykazania okoliczności niemających prawnego znaczenia dla merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

W ocenie Zespołu Orzekającego okoliczności, które uczestnicy zamierzali wykazać za pomocą wnioskowanych dowodów, pozostawały bez wpływu na ostateczne ukształtowanie zatwierdzonej Tabeli wynagrodzeń. Postępowanie przed Zespołem Orzekającym Komisji Prawa Autorskiego w przedmiocie zatwierdzenia tabel ma charakter rygorystycznie uregulowany przepisami prawa. Kognicja Zespołu sprowadza się do weryfikacji i ukształtowania stawek wyłącznie przez pryzmat obiektywnych kryteriów wskazanych w art. 80 ust. 2 w zw. z art. 44 ust. 1 i 2 u.z.z. Należą do nich: wysokość wpływów osiąganych z

korzystania z przedmiotów praw pokrewnych, charakter i zakres tego korzystania, ogólne obciążenie podmiotów korzystających oraz uzasadniony interes społeczny.

W świetle powyższych, ustawowych kryteriów, badanie subiektywnych odczuć uczestników co do przebiegu wcześniejszych, historycznych negocjacji rynkowych czy rzekomych nacisków ze strony organizacji zbiorowego zarządzania (czego dotyczyć miał dowód z zeznań świadków) nie stanowi przesłanki branej pod uwagę przy ocenie rynkowej wartości prawa i ustalaniu obiektywnej stawki obciążenia.

Podobnie pozbawione znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy są wewnętrzne regulaminy repartycji Wnioskodawców. Kwestia zasad, na jakich organizacje zbiorowego zarządzania dokonują wewnętrznego podziału (repartycji) już zainkasowanych środków pomiędzy uprawnionych artystów wykonawców, stanowi autonomiczną sprawę organizacyjną danego OZZ, podlegającą odrębnemu nadzorowi Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Kwestia ta nie rzutuje w żaden sposób na zewnętrzną relację z użytkownikami (kinami) ani na ocenę samej zasadności i wysokości obciążenia nakładanego na podmioty korzystające. Zespół Orzekający uznał również żądanie przedłożenia zestawień wpływów za lata 2015–2024 za zbędne, z uwagi na niemożność uznania, nawet w razie jego dostarczenia, że jest to zestawienie obejmujące 100% rynku, a tym samym traktując zgromadzony w aktach sprawy obszerny materiał dokumentacyjny i analityczny (w tym dane Głównego Urzędu Statystycznego oraz branżowe raporty rynkowe, zatwierdzone, waloryzowane i obowiązujące tabele wynagrodzeń na polu odtwarzania, jak i dostarczone przez Wnioskodawców na wniosek Zespołu kopie umów o korzystanie z przedmiotów praw pokrewnych) za materiał w pełni wystarczający do rzetelnego zbadania ogólnego obciążenia i wyważenia proporcjonalnej stawki.

Z analogicznych względów Zespół Orzekający nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosków o przeprowadzenie rozprawy administracyjnej. W świetle art. 89 § 2 k.p.a. organ przeprowadza rozprawę, gdy zapewni to przyspieszenie lub uproszczenie postępowania. W niniejszej sprawie, mającej charakter wybitnie analityczny i dokumentarny, wszystkie strony i podmioty na prawach strony miały zapewnioną możliwość wielokrotnego, wyczerpującego zaprezentowania swoich stanowisk na piśmie, z czego w pełni skorzystały. Przeprowadzenie rozprawy nie przyczyniłoby się zatem do wyjaśnienia nowych, relewantnych prawnie okoliczności, a doprowadziłoby jedynie do nieuzasadnionego przedłużenia procedowania, co stałoby w sprzeczności z ustanowioną w art. 12 § 1 k.p.a. zasadą szybkości i wnikliwości postępowania.

Ostatecznie, po upływie wyznaczonych terminów i uznaniu materiału dowodowego za kompletny, Przewodniczący zamknął postępowanie, uznając sprawę za dostatecznie wyjaśnioną do rozstrzygnięcia.

V. Możliwość zatwierdzenia wspólnej tabeli Wnioskodawców – wszystkich OZZ reprezentujących w chwili orzekania prawa pokrewnie artystów wykonawców

Decyzją z 30.11.2020 r. (nr 1/11/2020) ZO KPA w sprawie DWiM-WA.555.5.2019.MS odmówił zatwierdzenia wspólnej tabeli wynagrodzeń ZAIKS i SFP jako organizacji zbiorowego zarządzania reprezentujących na polu wyświetlanie prawa twórców – odmowa nastąpiła w całości, z powołaniem na brak jednego, łącznego wniosku złożonego przez wszystkie uprawnione organizacje zbiorowego zarządzania, zarówno reprezentujące twórców, jak i artystów wykonawców (co w ocenie organu stanowiło naruszenie art. 76 ust. 3 u.z.z.).

Odwołania od tej decyzji złożyły: SFP, ZAiKS, STOART, ZASP oraz SAWP. Po ich rozpoznaniu, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego decyzją z 30.03.2022 r. uchylił zaskarżoną decyzję i umorzył postępowanie pierwszej instancji. Na orzeczenie to skargę wniosło SFP. W jej wyniku, wyrokiem z 4.08.2022 r. (sygn. akt VII SA/Wa 1055/22) Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylił decyzję Ministra, wskazując, że organ w sposób niedostateczny wykazał w niej przesłanki bezprzedmiotowości.

Wskutek wyroku WSA sprawa powróciła do ponownego rozpoznania przez organ II instancji. Minister wezwał strony do zajęcia stanowiska.

- Organizacje kinowe (uczestnicy) podtrzymały stanowisko o konieczności odmowy zatwierdzenia tabel ze względu na brak jednego, wspólnego wniosku wszystkich organizacji zbiorowego zarządzania.
- Organizacje zbiorowego zarządzania podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska oraz argumentację zawartą w odwołaniach i skardze do WSA.

SAWP, ZASP i STOART złożyły natomiast równoległe w dniu 31.03.2023 r. wspólny wniosek OZZ reprezentujących prawa pokrewne do artystycznych wykonań o zatwierdzenie tabeli, który zapoczątkował niniejsze postępowanie.

Następnie Minister wydał decyzję z dnia 6.11.2023 r. (dot. sprawy DWIM-WA.555.5.2019.MS). Organ ponownie oparł się w niej na wykładni prawnej art. 76 ust. 3 u.z.z. (odczytując zapis jako bezwzględny obowiązek jednego wielkiego wniosku wszystkich organizacji zbiorowego zarządzania, zarówno reprezentujących twórców, jak i artystów wykonawców) i po raz kolejny umorzył postępowanie z uwagi na brak legitymacji "częściowych" wniosków, zamykając sprawę bez orzekania merytorycznego.

Wnioskodawcy zaskarżyli również i to rozstrzygnięcie, które zostało rozpoznane przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, który w wyroku z dnia 21.06.2024 r. (sygn. akt VII SA/Wa 884/24 / VII SA/Wa 84/24, dalej „Wyrok WSA”) uchylił decyzję Ministra. WSA przesądził, że brak porozumienia nie może blokować wydania decyzji, a Komisja w świetle art. 80 ust. 1 pkt 3 u.z.z. w pełni posiada uprawnienia i kompetencje do ukształtowania treści tabeli. Na wydany wyrok wniesiona została do Naczelnego Sądu Administracyjnego skarga kasacyjna (sygn. akt II OSK 2825/24). Choć pozostaje ona w toku, Zespół Orzekający uznał, że:

- 1) wobec wyeliminowania z obrotu ww. decyzji umarżających;
- 2) wobec tego, że ostateczne i prawomocne są:
 - decyzja ZO KPA nr 2/11/2020 (DWIM-WA.555.5.2019.MS) z dnia 30.11.2020 r., wydana w sprawie z wniosku Związku Artystów Wykonawców STOART i Związku Artystów Scen Polskich ZASP z dnia 18.06.2019 r. o zatwierdzenie wspólnej tabeli wynagrodzeń z tytułu wyświetlania utworów audiowizualnych w kinach, odmawiająca zatwierdzenia tej tabeli, oraz
 - decyzja ZO KPA nr 3/11/2020 (DWIM-WA.555.5.2019.MS) z dnia 30.11.2020 r., wydana w sprawie z wniosku Stowarzyszenia Artystów Wykonawców SAWP z dnia 26.06.2019 r. o zatwierdzenie tabeli wynagrodzeń artystów wykonawców reprezentowanych przez SAWP z tytułu wyświetlania utworów audiowizualnych w kinach, odmawiająca zatwierdzenia tej tabeli;

nie znajduje dalszych podstaw do wstrzymywania orzekania, w związku z czym przystąpił do merytorycznego rozpoznania Wspólnego wniosku OZZ artystów wykonawców (pod sygn. DPAIF-WA.554.2.2023).

Zespół przychylił się przy tym merytorycznie do stanowisk Wnioskodawców oraz uczestników na prawach strony – SFP i ZAIKS, że możliwe jest w świetle art. 76 ust. 3 u.z.z. zatwierdzenie tabeli wynagrodzeń na podstawie wspólnych wniosków, odrębnych od siebie, a pochodzących 1) od wszystkich organizacji zbiorowego zarządzania reprezentujących w chwili orzekania repertuar na polu „wyświetlanie” co do praw pokrewnych (jest to przedmiotem niniejszej sprawy) oraz 2) od wszystkich organizacji zbiorowego zarządzania reprezentujących repertuar na polu „wyświetlanie” co do praw autorskich (co następuje niezależnie od niniejszej sprawy i dotyczy wspólnej tabeli SFP i ZAIKS).

Stanowisko takie jest spójne z wykładnią gramatyczną i logiczną przepisu art. 76 ust. 3 u.z.z. posługującego się spójnikiem „lub” (zgodnie z ustalonymi zasadami wykładni przepis jasny pod względem językowym nie powinien podlegać dalszej wykładni) oraz jest niesprzeczne z prawomocnym orzeczeniem WSA w Warszawie z dnia 4.08.2022 r. sygn. VII SA/Wa 1055/22.

Zatwierdzenie przez Komisję tabeli osobno ze wspólnego wniosku organizacji zbiorowego zarządzania twórców i osobno ze wspólnego wniosku organizacji zbiorowego zarządzania artystów wykonawców niesie ze sobą konieczność uwzględnienia przez zespoły orzekające Komisji przesłanek ustawowych z u.z.z. co do wysokości stawek w każdym z takich postępowań.

VI. Merytoryczne ukształtowanie Tabeli w uzasadnieniu Zespołu

1. Zdefiniowanie "Wpływów" – wyłączenie z bazy zarobku barowego oraz reklamowego

Wpływy rozumie się jednolicie jako wpływy brutto, od których w wypadku konieczności jego późniejszego doliczenia odliczany jest jedynie podatek VAT, a następnie VAT jest naliczany przy wnoszeniu wynagrodzenia do organizacji zbiorowego zarządzania w stawce obowiązującej. Jest to zbieżne ze stosowaną praktyką, a także z rozumieniem pojęcia wpływów w pr. aut. jako wpływów brutto. W zależności od rodzaju płatności dokonywanej przez użytkownika do organizacji zbiorowego zarządzania jest ona objęta lub nieobjęta (np. rekompensaty ustawowe nie są obejmowane) na etapie jej wpłacania podatkiem VAT. W wypadku wynagrodzenia za wyświetlanie z art. 70 ust. 2¹ pkt 1) pr. aut. podatek VAT winien zostać przed przyłożeniem stawki opłaty odliczony od wpływów brutto użytkownika (kina), a następnie doliczony na etapie wnoszenia należności do organizacji zbiorowego zarządzania.

Zespół Orzekający poddał wnikliwej analizie żądanie Wnioskodawców dotyczące włączenia do podstawy naliczania wynagrodzenia przychodów z emisji reklam przed seansami (tzw. *on-screen*). Komisja dostrzega podnoszoną przez OZZ korelację ekonomiczną: to utwór audiowizualny (film) przyciąga do kina widownię, która staje się odbiorcą przekazu reklamowego, co generuje wartość dla reklamodawców. Zauważalny jest również rynkowy mechanizm, w którym przychody reklamowe pozwalają operatorom kin na utrzymywanie cen biletów na poziomie dostępnym dla masowego widza (tzw. subsydiowanie skrośne).

W odniesieniu do sprzedaży barowej, Zespół prezentuje stanowisko, iż są to przychody z działalności handlowo-gastronomicznej, niebezpośrednio związanej z prawną eksploatacją utworu audiowizualnego. Widz uiszcza cenę za towar (napój, przekąskę), a nie za możliwość obcowania z dziełem i widz ma na ten aspekt swojego udziału w seansie bezpośredni wpływ, tzn. możliwe jest nieskorzystanie z tego rodzaju usług kina, a zapoznanie się w filmem. Sytuacja wygląda więc odmiennie niż w wypadku prezentowania widzowi reklam *on screen*, co do których nie ma on wpływu na to, czy i jakie reklamy będą prezentowane oraz w jakiej ilości, a ta reklamowa działalność kina również odbywa się w związku z eksploatacją filmu na polu wyświetlania, a w tym wypadku jest to związek bezpośredni i niezależny od woli widza.

Oznacza to, że precyzując pojęcie „wpływów z tytułu wyświetlania”, Zespół Orzekający oparł się z jednej strony na ścisłej wykładni art. 70 ust. 2¹ pkt 1 u.p.a.p.p., znajdującej potwierdzenie w najnowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego. W wyroku z dnia 19.09.2024 r. (sygn. akt II CSKP 1556/22) Sąd Najwyższy dokonał kluczowego rozróżnienia między wynagrodzeniem „proporcjonalnym” (dotyczącym kin) a „stosownym” (dotyczącym innych pól). Sąd wprost wskazał, że: *„wynagrodzenie proporcjonalne, o którym mowa w pkt 1, to wynagrodzenie stanowiące określony procent (ułamek) przyjętej kwotowej podstawy wyliczenia, którą stanowi suma wpływów pieniężnych osiągniętych przez podmiot prowadzący kino z tytułu sprzedaży biletów wstępu na seanse”*. Orzeczenie to jednoznacznie wiąże ustawowe pojęcie wpływów z przychodami biletowymi (*box office*).

Jednocześnie Zespół Orzekający ma świadomość, w jaki sposób w sporach sądowych z kinami ustalane są przez OZZ wartości przedmiotu sporu i jakie wpływy brane są pod uwagę (por. m. in. pismo SAWP w niniejszej sprawie z dn. 24.03.2025 r.) oraz że na rynku funkcjonowały tabele obejmujące wpływy reklamowe kin, jak i że w przedstawionych w niniejszej sprawie przez OZZ umowach znajdowały się umowy obejmujące wszystkie wpływy kina (nie tylko wpływy z biletów wstępu) uzyskane w związku z wyświetleniem utworu audiowizualnego.

Zespół Orzekający wziął pod uwagę także inne orzeczenie dotyczące wyłączenia z podstawy ustalenia wynagrodzenia tzw. korzyści pośrednich. W wyroku z dnia 24.07.2020 r. (sygn. akt I CSK 631/18) Sąd Najwyższy przesądził, że przy określaniu wynagrodzenia *„należy pominąć korzyści pośrednie, których związek z korzystaniem z utworu jest niepewny, niemierzalny i trudny do udowodnienia oraz których nie daje się oddzielić od innych czynników wpływających na przychód podmiotu korzystającego”*. Sąd zakwestionował wówczas zaliczanie do podstawy tantiem *„domniemanego zwiększenia przyszłych wpływów z reklam”*. W ocenie Zespołu, to przychody z baru, w przeciwieństwie do przychodów z reklam, stanowią właśnie takie korzyści pośrednie. Wynikają one z modelu biznesowego kina jako przedsiębiorstwa, a nie bezpośrednio z eksploatacji wkładu twórczego artystów w konkretny film. Widz kupuje napój zgodnie ze swoją wolą przy okazji wizyty w kinie, ale nie stanowi to zapłaty za korzystanie z utworu w rozumieniu prawa autorskiego ani nie jest bezpośrednio związane z tym korzystaniem (por. także wyrok SA w Warszawie z 15.01.2016 r., I ACa 177/15). Włączenie tych przychodów barowo-gastronomicznych do bazy naliczeń stanowiłoby ryzyko wykroczenia poza ramy art. 70 ust. 2¹ u.p.a.p.p.

2. Vouchery i ryczałtowe formy zakupu abonamentu i inne opłaty

Uwzględniając postulaty uczestników postępowania (kin) w zakresie wyłączenia z podstawy naliczania wynagrodzeń przychodów z działalności gastronomicznej, Zespół Orzekający uznał jednocześnie za w pełni uzasadnione obawy Wnioskodawców przed ryzykiem sztucznego zaniżania wpływów ze sprzedaży biletów poprzez stosowanie tzw. inżynierii cenowej.

Współczesny rynek kinowy ewoluuje, wprowadzając zdywersyfikowane modele dostępu do usług, takie jak programy lojalnościowe, abonamenty ryczałtowe (np. pakiety typu „unlimited”), promocje punktowe czy systemy przedpłacone (vouchery). Ograniczenie definicji „wpływów” wyłącznie do nominalnej kwoty widniejącej na tradycyjnym bilecie kasowym tworzyłoby niebezpieczną lukę systemową. Umożliwiłaby ona przeniesienie faktycznego kosztu udziału w seansie na wcześniejszy zakup vouchera lub opłatę abonamentową, podczas gdy generowany na ich podstawie w kasie kina bilet wstępu opiewałby na kwotę 0 zł. Taka praktyka prowadziłaby do rażącego i nieuzasadnionego uszczuplenia należnych artystom wykonawcom tantiem, czyniąc ich ustawowe prawo do wynagrodzenia w dużej mierze iluzorycznym.

W celu wyeliminowania tego ryzyka i zagwarantowania szczelności systemu poboru wynagrodzeń, Zespół Orzekający zabezpieczył interesy Wnioskodawców poprzez odpowiednie sformułowanie punktu 2.2.1 zatwierdzonej Tabeli. Przyjęto w nim szeroką definicję „Wpływów”, która swym zakresem obejmuje przychody ze sprzedaży wszelkich znaków legitymacyjnych uprawniających – bezpośrednio lub pośrednio – do wstępu na seans. Do podstawy naliczania wliczono zatem wpływy z dystrybucji voucherów, znaków abonamentowych, a także opłaty dodatkowe nierozzerwalnie związane z udziałem w seansie (np. dopłaty za udostępnienie okularów 3D czy za miejsca o podwyższonym komforcie) oraz każdą inną rynkową formę uiszczenia ceny za wstęp. Tak zdefiniowana podstawa (odpowiadająca rzeczywistości i szeroko ujętemu *Box Office*) gwarantuje rzetelną i bezpieczną bazę do zastosowania stawki procentowej, chroniąc uprawnionych przed próbami obchodzenia obowiązku zapłaty wynagrodzenia.

3. Wyświetlanie bez uzyskania Wpływów

Zespół Orzekający odniósł się także do sytuacji, w której wyświetlanie utworu audiowizualnego nie generuje po stronie korzystającego wpływów w rozumieniu pkt 2.2 Tabeli (np. seanse nieodpłatne, wejścia zerowe, pokazy promocyjne). Przyjęcie, że w takich przypadkach wynagrodzenie nie jest należne albo wynosi 0 zł, prowadziłoby do łatwego obchodzenia obowiązku wynagrodzeniowego oraz do nierównego traktowania podmiotów stosujących różne modele dystrybucji wstępu.

W celu zachowania proporcjonalnego charakteru wynagrodzenia (art. 70 ust. 2¹ pkt 1 pr. aut.) oraz zapewnienia wykonalności i szczelności systemu, Zespół przyjął w pkt 2.3 Tabeli podstawę zastępczą: średnią arytmetyczną cen biletów na seanse sprzedanych w miesiącu poprzedzającym wyświetlenie utworu. Rozwiązanie to odwołuje się do obiektywnego, weryfikowalnego wskaźnika z działalności danego kina i jednocześnie ogranicza ryzyko arbitralnych ustaleń. W ocenie Zespołu jest to mechanizm proporcjonalny i adekwatny do celu regulacji.

4. Zasada asymilacji

Zespół Orzekający nie podzielił zarzutów Uczestników zmierzających do wyłączenia z podstawy naliczania wpływów z filmów zagranicznych (w szczególności produkcji amerykańskiej). Kwestia ta została ostatecznie rozstrzygnięta w judykaturze.

Jak stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24.11.2021 r. (sygn. akt I CSKP 188/21): *„Na gruncie przepisów u.p.a.p.p., które mają zastosowanie również do zagranicznych twórców i artystów wykonawców, art. 70 ust. 2 [obecnie 2¹] u.p.a.p.p. ma zastosowanie także do utworów zagranicznych»*. Stanowisko to zostało podtrzymane w wyroku z dnia 19.09.2024 r. (II CSKP 1556/22), gdzie Sąd Najwyższy wskazał, że uprawnienie to wynika z *„zasady asymilacji przyjętej w art. 5 pkt 1¹ i 4 ustawy i przepisach konwencji międzynarodowych wiążących Polskę, w tym Konwencji berneńskiej”*.

Zgodnie z tą zasadą, twórcy zagraniczni nie mogą być traktowani gorzej niż krajowi. Domniemanie legitymacji organizacji zbiorowego zarządzania (art. 5 u. z.z.) obejmuje cały repertuar, w tym zagraniczny. Fakt, czy polska organizacja zbiorowego zarządzania posiada w danym momencie umowę o wzajemnej reprezentacji z konkretną organizacją z USA, jest kwestią techniczną repartycji (wewnętrznego podziału środków), a nie podstawą do zwolnienia użytkownika (kina) z obowiązku zapłaty. Krajowa organizacja zbiorowego zarządzania zobowiązana jest do prowadzenia zgodnie z u.z.z. repartycji krajowej i zagranicznej, tej ostatniej zgodnie z zasadą asymilacji. Wyłączenie filmów zagranicznych z tabeli prowadziłoby też do nieuzasadnionego uprzywilejowania repertuaru zagranicznego na polskim rynku.

5. Wysokość stawki

Przystępując do merytorycznej oceny żądań Wnioskodawców w zakresie wysokości stawek wynagrodzeń, Zespół Orzekający był zobligowany do przeprowadzenia weryfikacji proponowanych wartości przez pryzmat ustawowych kryteriów oceny stawek w postępowaniu tabelowym. Zgodnie z art. 80 ust. 2 w zw. z art. 44 ust. 1 i 2 u.z.z., organizacja zbiorowego zarządzania przy ustalaniu wynagrodzenia stosuje obiektywne i niedyskryminujące kryteria, a Zespół Orzekający uwzględnia: wysokość wpływów osiąganych z korzystania z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych oraz charakter i zakres tego korzystania, a także ogólne obciążenie podmiotów korzystających na rzecz organizacji zbiorowego zarządzania na danym polu eksploatacji oraz uzasadniony interes społeczny.

Jak trafnie wskazuje się w doktrynie prawa autorskiego, powołane kryteria merytoryczne pełnią zróżnicowane funkcje w procesie decyzyjnym. Przesłanki odnoszące się do wysokości wpływów oraz charakteru i zakresu korzystania „wyznaczają poziom stawek”. Z kolei ogólne obciążenie użytkowników oraz uzasadniony interes społeczny „mają charakter korygujący”. W konsekwencji: *„Rolę zespołu orzekającego należy postrzegać jako weryfikację tego, (i) czy stawka tabelowa koresponduje z wysokością wpływów użytkowników z korzystania z przedmiotów ochrony oraz z charakterem i zakresem tego korzystania, a następnie (ii) czy z uwagi na ogólne obciążenie użytkowników oraz uzasadniony interes społeczny zasadne jest dokonanie korekty wysokości stawek w górę lub w dół”*.

Powyższe wytyczne stanowią jednocześnie implementację standardów prawa unijnego. Zgodnie z motywem 31 oraz art. 16 ust. 2 dyrektywy 2014/26/UE, stawki wynagrodzeń powinny być ustalone w oparciu o obiektywne i niedyskryminujące kryteria oraz *„pozostawać w rozsądnym stosunku między innymi do wartości ekonomicznej użytkowania praw w obrocie handlowym, z uwzględnieniem rodzaju i zakresu wykorzystania utworów i innych przedmiotów objętych ochroną”*.

Kluczowe dla oceny merytorycznej niniejszej sprawy jest zastosowanie korygującego kryterium ogólnego obciążenia podmiotów korzystających. Ustawodawca dąży w nim do zapobieżenia sytuacji, w której zatwierdzona stawka, w połączeniu ze stawkami należnymi innym organizacjom na tym samym polu eksploatacji, będzie stanowić zbyt duże obciążenie dla użytkownika. Wiąże się to bezpośrednio z oceną rentowności podmiotów gospodarczych. Jak podnosi doktryna: *„W zamierzeniu ustawodawcy zespół orzekający winien rozważyć, czy zawnioskowana stawka istotnie negatywnie wpłynie na rentowność użytkowników (nie obniży istotnie rentowności, a w szczególności nie uczyni tej działalności nierentowną)”*. Warto w tym kontekście wskazać, iż na koniec 2024 r. w Polsce działało 535 kin stałych. W porównaniu z 2023 r. liczba kin stałych nie zmieniła się. Najwięcej kin stałych działało w województwie mazowieckim (81), a najmniej – w województwie podlaskim (12). Kina stałe posiadały 1,6 tys. sal oraz 290,4 tys. miejsc na widowni. W ciągu roku kina stałe zgromadziły 49,5 mln widzów (o 0,4% osób mniej niż w 2023 r.; źródło: Kinematografia w 2024 r., Główny Urząd Statystyczny, 12.05.2025 r.).

Z kolei kryterium uzasadnionego interesu społecznego wymaga od organu wyważenia często przeciwstawnych wartości i ma charakter dwoisty. Jak wskazuje się w piśmiennictwie: *„Z jednej strony w interesie społecznym leży zapewnienie uprawnionym godziwego wynagrodzenia. Po drugie, interes społeczny wymaga określenia stawek wynagrodzeń na poziomie, który zapewni społeczeństwu dostęp do dóbr kultury”*. Zasadą jest zatem *„zapewnienie racjonalnego podziału pożytków pomiędzy podmioty uprawnione i korzystające (godziwe wynagrodzenie uprawnionych i godziwy zysk podmiotów korzystających)”*.

Konieczność odpowiedniego ważenia tych wartości wyłożył Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 24.01.2006 r. (sygn. akt SK 40/04), orzekając, iż: *„odejście od poziomu wynagrodzeń kształtujących się na wolnym rynku nastąpi tylko w zakresie, jaki jest niezbędny dla realizacji celu publicznego, tzn. ochroni przed zaniżeniem, nie doprowadzając zarazem do takiego zawyżenia wynagrodzeń, które ograniczyłyby powszechną dostępność do dóbr kultury, sztuki i nauki”*. Jak słusznie zauważa doktryna, sprzeczne z interesem społecznym byłoby zatem zatwierdzenie stawek, przy zastosowaniu których działalność użytkowników byłaby ekonomicznie nieopłacalna. Jak doprecyzował Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny w postanowieniu z 26.04.2018 r. sygn. akt ACa 805/17 zatwierdzenie stawek *„nie może w szczególności skutkować nadmiernym obciążeniem podmiotów zobowiązanych, i co za tym idzie – nie może prowadzić do powstawania barier finansowych w dostępie do dóbr kultury czy rozwoju mediów”*.

Mając na względzie powyższe rygorystyczne uwarunkowania prawne oraz ustawy obowiązek zagwarantowania racjonalnego podziału pożytków, Zespół Orzekający poddał szczegółowej weryfikacji żądania finansowe Wnioskodawców.

Ustalając wysokość stawki, Zespół Orzekający wziął również pod uwagę dyrektywę wynikającą z orzecznictwa Sądu Najwyższego, zgodnie z którą stawki proponowane jednostronnie przez organizacje zbiorowego zarządzania nie mogą być bezkrytycznie przyjmowane jako „rynkowe” tylko dlatego, że zostały zaakceptowane w nielicznych umowach.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 27.07.2020 r. sygn. I CSK 631/18: *„Okoliczność, że część podmiotów chcąc uniknąć uciążliwego procesu i kosztów z tym związanych (...), decyduje się na uiszczenie wynagrodzenia ustalonego na warunkach proponowanych przez powoda [OZZ], nie oznacza, że zostało ono skalkulowane zgodnie z kryteriami wynikającymi z ustawy (...), a rynek użytkowników dobrowolnie dopasował się do takich stawek”*.

Wnioskodawcy (ZASP, STOART, SAWP) nie wykazali powszechności stosowania żądanych stawek (łącznie ok. 2%) przez OZZ reprezentujące artystów wykonawców. Analiza przedłożonych umów zawartych przez te OZZ ujawniła sporadyczność stawek ukształtowanych na poziomie 2%.

W tej sytuacji, zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z 19.09.2024 r. sygn. II CSKP 1556/22, Zespół był zobowiązany do samodzielnego ukształtowania wynagrodzenia, mając na uwadze, że jest to świadczenie *„dodatkowe, odrębne i niezależne od wynagrodzenia, które współtwórcy już otrzymali na podstawie umowy z producentem”*.

Stawka ustalona w decyzji stanowi wyważenie interesu uprawnionych – w tym wypadku artystów wykonawców (prawo do godziwego udziału w zyskach), przy konieczności uwzględnienia przez Zespół Orzekający równoległego funkcjonowania stawek dla organizacji zbiorowego zarządzania twórców oraz interesu użytkowników (ochrona przed nadmiernym obciążeniem).

Kluczowe znaczenie ma w tym ostatnim kontekście przepis art. 80 ust. 2 u.z.z., zgodnie z którym Zespół Orzekający wydając decyzję, bierze pod uwagę kryteria określone w art. 44 ust. 2 u.z.z. (wysokość wpływów osiąganych z korzystania z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych oraz charakter i zakres tego korzystania), ogólne obciążenie podmiotów korzystających z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych na rzecz OZZ z tytułu korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych na danym polu eksploatacji, uzasadniony interes społeczny.

Na marginesie warto również mieć na uwadze, że kina w Polsce są obciążone daniną publiczną na rzecz Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej w wysokości 1,5% przychodu, które to

środki przeznaczone są na wsparcie produkcji audiowizualnej. Przy czym obciążenie to, zgodnie z art. 80 ust. 2 u.z.z. nie jest brane pod uwagę przez Zespół Orzekający przy wydawaniu decyzji (nie stanowi bowiem obciążenia na rzecz organizacji zbiorowego zarządzania).

Przedłożony przez uczestników z branży kinowej Raport Ernst & Young wskazuje, że mediana stawek opłat na rzecz organizacji zbiorowego zarządzania w Europie oscyluje wokół 1–1,5% łącznie (często dzielonych między kina i dystrybutorów). Żądania OZZ na poziomie 2% dla samych artystów wykonawców odbiegają od tych standardów. Jednocześnie wszystkie stowarzyszenia kinowe będące uczestnikami postępowania wskazały łączną stawkę 0,4% wpływów jako akceptowalną w razie merytorycznego rozpoznania wniosku przez Zespół Orzekający.

Zespół wziął przy tym również pod uwagę stanowisko uczestników postępowania ze strony uprawnionych tj. SFP i ZAiKS, którzy wskazali na potrzebę właściwego skorelowania stawek twórców i artystów wykonawców. Stowarzyszenie Autorów ZAiKS nie odniosło się do tego, w jaki sposób stawkę należałoby skorelować. SFP zaproponowało zaś, że można przy tym pomocniczo odnieść się do proporcji już funkcjonujących między stawkami twórców i artystów wykonawców w zatwierdzonych i stosowanych tabelach wynagrodzeń na polu odtwarzania, w ramach których istnieją tabele za odtwarzanie filmów z nośników obrazu i dźwięku. SFP wskazało, że biorąc pod uwagę aktualnie obowiązującą na rynku stawkę łączną 2,1% wpływów za prawa autorskie SFP i ZAiKS na polu wyświetlania, obliczona przy zachowaniu ww. proporcji zaczerpniętych z funkcjonującej tabeli na polu odtworzenia stawka dla trzech organizacji reprezentujących prawa do artystycznych wykonań na polu wyświetlania wyniosłaby 0,46%.

Odnosząc się do użytego w pkt 2 ust. 2 zatwierdzonej Tabeli sformułowania dotyczącego uzyskiwania wpływów „w danym okresie rozliczeniowym”, Zespół Orzekający wskazuje, że celowo odstąpiono od odgórnego, sztywnego narzucania w decyzji ram czasowych dla dokonywania rozliczeń (takich jak np. bezwzględny obowiązek rozliczania się w cyklu miesięcznym, kwartalnym czy rocznym).

Zastosowanie pojęcia „danego okresu rozliczeniowego”, zgodnego z Wspólnym wnioskiem, oznacza, że dokładna długość tego przedziału czasowego, a co za tym idzie – częstotliwość podsumowywania wpływów brutto, raportowania oraz uiszczania należnego wynagrodzenia, wynikać będzie każdorazowo z indywidualnych ustaleń umownych zawieranych pomiędzy użytkownikami (podmiotami prowadzącymi kina) a uprawnionymi (reprezentowanymi przez właściwe organizacje zbiorowego zarządzania).

Pozostawienie uregulowania tej kwestii w sferze swobody kontraktowej stron ma na celu uelastycznienie mechanizmu poboru wynagrodzeń i poszanowanie wypracowanej już praktyki rynkowej. Takie rozwiązanie pozwala na optymalne dostosowanie cykli rozliczeniowych do specyfiki organizacyjnej, skali działalności, przyjętych modeli biznesowych oraz wewnętrznych procesów księgowych poszczególnych podmiotów korzystających, bez tworzenia niepotrzebnych barier administracyjnych.

6. Uzasadnienie zróżnicowania stawek

Wobec braku porozumienia środowiskowego, Zespół oparł podział środków na dyrektywie z przywołanego już wyroku Sądu Najwyższego sygn. I CSK 631/18, który wskazał, że *„nieadekwatne jest odwoływanie się do stawek stosowanych przez inne organizacje zbiorowego zarządzania (...), ponieważ każda z nich zarządza prawami innych kategorii twórców, których ranga i udział w powstaniu dzieła audiowizualnego mogą się bardzo różnić”*.

Z tego względu Zespół uznał za konieczne rynkowe zróżnicowanie stawek dla organizacji reprezentujących twórców (wkład pierwotny, konstytutywny) oraz artystów wykonawców (wkład wtórny, interpretacyjny), przyjmując parytet odzwierciedlający hierarchię wkładów w finalny kształt dzieła filmowego. Z tego względu objęta tabelą stawka artystów wykonawców jest niższa niż stawka twórców, a także zgodna z rynkowymi proporcjami ustalonymi uprzednio prawomocnie na polu odtwarzania (tj. za odtwarzanie filmów z nośników obrazu i dźwięku).

Z tego względu Zespół Orzekający uznał za nieadekwatne równe traktowanie wkładów twórczych i wykonawczych przy ustalaniu stawek wynagrodzeń. W konsekwencji Zespół Orzekający Komisji Prawa Autorskiego przyjął za właściwe zastosowanie zasady tzw. parytetu twórczo-wykonawczego. Zasadność tej proporcji potwierdza wskazana jako dowód decyzja Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 2013 r., zatwierdzająca tabele wynagrodzeń dla pola eksploatacji „odtworzenie” (z wniosku SFP). Uzasadnia ona zróżnicowanie wynagrodzeń w oparciu o rangę i znaczenie poszczególnych wkładów w ostateczny kształt utworu audiowizualnego. Wkład twórczy (obejmujący m.in. reżyserię, scenariusz czy zdjęcia) ma dla powstania dzieła charakter dominujący, pierwotny. Z kolei wkład artystów wykonawców (gra aktorska, artystyczne wykonanie warstwy muzycznej) ma z natury rzeczy charakter wtórny i interpretacyjny. W utrwalonej praktyce rynkowej i orzeczniczej podział środków z tego tytułu kształtuje się w proporcji ok. 80% dla twórców oraz ok. 20% dla artystów wykonawców.

Zespół Orzekający uznał, że adekwatna, miarodajna i zarazem bezpieczna – z punktu widzenia zachowania płynności finansowej kin – będzie łączna stawka dla wszystkich wnioskujących organizacji z tytułu praw pokrewnych w wysokości 0,44% Wpływów. Stanowi to 17,32 % łącznej puli autorsko-wykonawczej, biorąc pod uwagę funkcjonującą na rynku stawkę 2,1% łącznie dla organizacji zbiorowego zarządzania reprezentujących twórców – SFP i ZAiKS, co odpowiada wskazanemu wyżej rynkowemu parytetowi.

Rozwiązanie to z jednej strony wygeneruje wielomilionowy dochód do podziału między uprawnionych artystów wykonawców, a z drugiej oddali ryzyko fali upadłości w branży kinowej, chroniąc rynek przed nadmiernym obciążeniem.

7. Podział zatwierdzonej stawki wynagrodzenia pomiędzy organizacje reprezentujące artystów wykonawców

Dokonując podziału zatwierdzonej łącznej stawki wynagrodzenia (określonej w pkt 2.1 Tabeli na poziomie 0,44% Wpływów) pomiędzy poszczególne organizacje zbiorowego zarządzania reprezentujące artystów wykonawców, Zespół Orzekający wziął w pierwszej kolejności pod uwagę proporcje zawarte we Wspólnym wniosku z dnia 31.03.2023 r., inicjującym niniejsze postępowanie.

Zgodnie z tym wnioskiem, organizacje zgodnie postulowały podział, w którym równe połowie łącznego wynagrodzenia (tj. 1% z wnioskowanych 2% Wpływów) miało przypadać Związkowi Artystów Scen Polskich ZASP – Stowarzyszenie, reprezentującemu artystów wykonawców w sferze aktorskiej. Zespół Orzekający w pełni podzielił i utrzymał ten zgodny wniosek organizacji, uznając, że z uwagi na wiodącą i bezsporną rolę warstwy wizualnej oraz gry aktorskiej w utworze audiowizualnym, ZASP powinien otrzymać 50% łącznej puli wynagrodzeń. W związku z tym w pkt 3 lit. a) zatwierdzonej Tabeli przyznano ZASP udział w wysokości 50%.

W odniesieniu do pozostałych 50% stawki, przypadających na artystyczne wykonania w sferze muzycznej i słowno-muzycznej (reprezentowanej przez STOART i SAWP), Wspólny wniosek początkowo przewidywał podział asymetryczny (odpowiednio 0,7% łącznych wpływów dla STOART i 0,3% dla SAWP). Należy jednak zauważyć, że w toku niniejszego postępowania

organizacje STOART i SAWP odeszły od pierwotnego konsensusu, przez zakwestionowanie uzgodnionego wcześniej podziału środków. Znalazło to wyraz w stanowisku SAWP z dnia 31.07.2025 r., w którym organizacja ta poddała rewizji udziały wykonawcze i złożyła wniosek o zbadanie podziału repertuarowego wobec STOART, przedkładając na tę okoliczność opinię prawną.

Wobec definitywnego upadku porozumienia między tymi Wnioskodawcami na etapie wyrokowania, Zespół Orzekający był zobligowany do władczego i samodzielnego ukształtowania podziału tej części wynagrodzenia. Skład orzekający, dokonując analizy zaistniałej sytuacji, miał na uwadze specyfikę rynku kinowego, a w szczególności stale zmienną ilość uprawnionych na przestrzeni czasu oraz naturalną, ciągłą zmienność eksploatowanego repertuaru muzycznego i słowno-muzycznego.

Ze względu na płynność tych wartości (wynikającą m.in. z rotacji zrzeszonych artystów wykonawców i zmieniającej się popularności poszczególnych utworów wykorzystywanych w filmach), Zespół Orzekający uznał, że ustalenie na stałe sztywnych, asymetrycznych proporcji udziału w rynku dla obu tych organizacji na użytek długoterminowej tabeli wynagrodzeń byłoby arbitralne i nie znajdowałoby dostatecznego oparcia w obiektywnych przesłankach. Mając na uwadze ową zmienną ilość użytkowników oraz repertuaru, skład orzekający doszedł do przekonania, że najbardziej obiektywnym, sprawiedliwym i racjonalnym rozwiązaniem będzie dokonanie podziału tej części stawki po połowie.

W konsekwencji, Zespół Orzekający podzielił pozostałe 50% stawki łącznej w równych częściach, orzekając w pkt 3 lit. b) i c) zatwierdzonej Tabeli, że Związkowi Artystów Wykonawców STOART oraz Stowarzyszeniu Artystów Wykonawców SAWP przypadają udziały wynoszące po 25% zatwierdzonej łącznej stawki wynagrodzenia Wpływów.

8. Obniżona stawka

Kształtując ostateczne brzmienie Tabeli, Zespół Orzekający był bezwzględnie zobligowany do uwzględnienia dyspozycji art. 77 ust. 2 u.z.z. Przepis ten wprost nakazuje, aby wniosek o zatwierdzenie tabeli – a w konsekwencji sama zatwierdzona przez organ Tabela wynagrodzeń – obligatoryjnie określała niższe stawki wynagrodzeń obowiązujące podmioty prowadzące działalność kulturalną, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, korzystające z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych.

Realizując powyższą dyrektywę ustawową, Zespół przyjął (zgodnie zresztą z propozycją wyrażoną w tym zakresie we Wspólnym wniosku), że dla uprawnionych podmiotów podstawę do obliczenia wynagrodzenia (Wpływy) stanowi stała, zryczałtowana kwota w wysokości 8,5 zł (słownie: osiem złotych pięćdziesiąt groszy) za każdego uczestnika seansu filmowego. Wynagrodzenie obliczane jest poprzez zastosowanie stawki procentowej określonej w pkt 2 Tabeli do tak wyznaczonej, preferencyjnej bazy, co w efekcie prowadzi do uiszczenia obiektywnie niższego wynagrodzenia.

Rozwiązanie to stanowi wyraz systemowej ochrony i wsparcia dla instytucji realizujących misję publiczną w zakresie upowszechniania kultury i sztuki (takich jak np. samorządowe domy i ośrodki kultury, biblioteki, świetlice czy lokalne kluby filmowe). Nałożenie na te podmioty, z reguły borykające się z ograniczeniami budżetowymi i działające w reżimie niekomercyjnym, obowiązku obliczania wynagrodzeń od pełnych rynkowych wpływów lub komercyjnych cen biletów mogłoby stanowić barierę finansową skutkującą drastycznym ograniczeniem, a nawet paraliżem ich działalności oświatowej. Zastosowana preferencja w pełni koresponduje z opisanym wcześniej kryterium uzasadnionego interesu społecznego (art. 80 ust. 2 pkt 3 u.z.z.),

bilansując interesy ekonomiczne artystów wykonawców z konstytucyjnym prawem obywateli do powszechnego i nieskomercjalizowanego dostępu do dóbr kultury.

Jednocześnie Zespół Orzekający precyzyjnie obwarował możliwość skorzystania z tej ulgi istotnym warunkiem. Zgodnie z sentencją decyzji oraz zgodnie z Wspólnym wnioskiem i brzmieniem art. 77 ust. 2 u.z.z., zryczałtowana podstawa znajduje zastosowanie wyłącznie w sytuacji, gdy eksploatacja artystycznego wykonania odbywa się ściśle w ramach działalności statutowej danego podmiotu i nie łączy się z osiągnięciem przez niego bezpośrednich lub pośrednich korzyści majątkowych.

W przypadku, gdy instytucja posiadająca formalny status podmiotu prowadzącego działalność kulturalną decyduje się na prowadzenie działalności o charakterze stricte komercyjnym i zarobkowym (np. organizując regularne, biletowane seanse filmowe nastawione na zysk, konkurując tym samym z innymi przedsiębiorcami kinowymi), brak jest *de lege lata* podstaw do uznania jej za podlegającą ustawowemu uprzywilejowaniu w ramach tabeli na podstawie art. 77 ust. 2 pr. u.z.z. Komercyjne korzystanie z przedmiotów praw pokrewnych winno więc podlegać rozliczeniu na zasadach ogólnych, gdzie podstawę wymiaru opłaty stanowią rzeczywiście uzyskane Wpływy (brutto). W obecnym stanie prawnym mechanizm ulgi skonstruowany jest tak, że można za jego pomocą chronić wyłącznie działalność niekomercyjną, co nie dało Komisji podstaw do uznania w ramach tabeli postulatów zgłoszonych w postępowaniu przez Stowarzyszenie Kin Studyjnych. Obniżoną stawkę, o której mowa, ustalono nie naruszając przy tym niezbywalnego prawa artystów wykonawców do godziwego udziału w zyskach generowanych z komercyjnego wykorzystania ich pracy.

9. Waloryzacja

Zespół Orzekający wskazuje, że mechanizm waloryzacji stawek tabelowych wynika wprost z art. 80 ust. 5 u.z.z. Z uwagi na ustawowy charakter tej regulacji oraz potrzebę zapewnienia utrzymania realnej wartości ekonomicznej stawek w czasie, w pkt 6 Tabeli zamieszczono odesłanie do zasad waloryzacji określonych w powołanym przepisie.

10. Oddalenie w pozostałym zakresie

W konsekwencji, Zespół Orzekający nie uwzględnił dalej idących postulatów stron, w szczególności: żądania włączenia do podstawy naliczania wynagrodzenia przychodów z działalności barowej, żądania ustalenia stawek procentowych na poziomie wyższym niż przyjęty w Tabeli, jak również wniosków zmierzających do wyłączenia z zakresu Tabeli utworów zagranicznych. W pozostałym zakresie wnioski o zatwierdzenie tabel jako nieuzasadnione oddalono, o czym orzeczono w punkcie III sentencji decyzji.

VII. Odmowa zawieszenia postępowania

Część uczestników postępowania wniosło o zawieszenie postępowania na podstawie art. 97 § 1 pkt 4 k.p.a., powołując się na toczące się postępowanie kasacyjne przed Naczelnym Sądem Administracyjnym (sygn. akt II OSK 2825/24) od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 21.06.2024 r. (sygn. akt VII SA/Wa 884/24 / VII SA/Wa 84/24). W ocenie tych uczestników rozstrzygnięcie NSA ma znaczenie prejudycjalne dla możliwości merytorycznego procedowania w niniejszej sprawie.

Zespół Orzekający nie podzielił tego stanowiska. Przesłanka z art. 97 § 1 pkt 4 k.p.a. ma zastosowanie wyłącznie w sytuacji, gdy rozstrzygnięcie sprawy administracyjnej zależy od uprzedniego rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny organ lub sąd, tj. kwestii stanowiącej element konieczny do wydania decyzji, pozostającej poza kognicją organu prowadzącego postępowanie. Tymczasem ewentualna zmiana oceny prawnej dokonanej przez sąd administracyjny w sprawie równoległej nie stanowi „zagadnienia wstępnego” w

rozumieniu k.p.a., lecz dotyczy kontroli legalności rozstrzygnięcia wydanego w odrębnym postępowaniu.

Dodatkowo, w niniejszej sprawie Zespół Orzekający ustalił, że Wnioskodawcy posiadają ważne i ostateczne zezwolenia na zbiorowe zarządzanie na polu eksploatacji „wyświetlanie”, co zostało potwierdzone przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w pismach z dnia 17.12.2024 r. i 22.01.2025 r. Okoliczność ta usuwa wątpliwości co do umocowania wnioskodawców i pozwala na merytoryczne procedowanie.

W tych warunkach zawieszenie postępowania prowadziłoby wyłącznie do dalszej, nieuzasadnionej przewlekłości postępowania, pozostając w sprzeczności z zasadą szybkości i prostoty postępowania (art. 12 § 1 k.p.a.) oraz zasadą pogłębiania zaufania obywateli do organów państwa (art. 8 § 1 k.p.a.).

Zespół Orzekający miał również na uwadze, że przedmiotem niniejszego postępowania jest ustalenie stawek w trybie art. 80 ust. 1 u.z.z., a kompetencje Zespołu obejmują merytoryczne ukształtowanie tabeli także w warunkach braku porozumienia stron.

Z powyższych przyczyn Zespół Orzekający odmówił zawieszenia postępowania, o czym orzeczono w punkcie I sentencji decyzji

POUCZENIE

Zgodnie z art. 64 ust. 2 ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1665) decyzja jest ostateczna.

Podpisy:

.....Przewodniczący Zespołu Orzekającego

.....Arbiter

.....Arbiter